

Mr Marek Kuchcinski
Marszałek Sejmu
Sejm
ul. Wiejska 4/6/8
00-902 Warszawa
listy@sejm.gov.pl

Bruksela, 3 kwietnia 2017

dot. projektu ustawy o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa I organizacji sądownictwa w Polsce

Piszę w imieniu Rady Adwokatur I Stowarzyszeń Prawniczych Europy (CCBE), która reprezentuje samorządy prawnicze z 45 państw, a za ich pośrednictwem ponad milion europejskich prawników.

CCBE wyraża głębokie zaniepokojenie w związku z pracami legislacyjnymi, które zmierzają do radykalnej zmiany ustroju i zasad funkcjonowania Krajowej Rady Sądownictwa. Krajowa Rada Sądownictwa jest konstytucyjnym organem państwa stojącym na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów w Polsce. Jej aktywność zapisała się w znaczący sposób w odbudowie systemu demokratycznego w Polsce. Zachowanie jej niezależności jest podstawową gwarancją utrzymania stabilności systemu prawnego w Polsce.

Proponowane zmiany w ustawie o Krajowej Radzie Sądownictwa mogą prowadzić do naruszenia zasady niezależności sądów, zasady niezawisłości sędziowskiej oraz trójpodziału władzy, co w zasadniczy sposób wpłynie na możliwość dochodzenia sprawiedliwości przez obywateli przed niezależnym, bezstronnym i niezawisłym sądem. Nasze uzasadnione wątpliwości budzi zwłaszcza zmiana kształtu ustrojowego Krajowej Rady Sądownictwa, proponowany tryb wyłaniania sędziów do tejże Rady, jak również przerwanie gwarantowanej przez przepisy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej kadencji członków tego organu. Proponowana zmiana sposobu funkcjonowania Krajowej Rady Sądownictwa nie gwarantuje utrzymanie odrębności władzy sądowniczej.

Standardy gwarancji niezależności sądów i niezawisłości sędziowskiej zostały potwierdzone przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w rezolucji z 1985 r. Z kolei, w art. 14 ust. 1 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych wskazano, że każdy ma prawo do sprawiedliwego i publicznego rozpatrzenia sprawy przez właściwy, niezależny i bezstronny sąd.

Podobne stwierdzenie znajduje się w art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, której Polska jest stroną, a także w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej

Zachowanie zasady niezawisłości sędziowskiej daje gwarancję ochrony każdego obywatela. Gwarantuje jednocześnie stabilne funkcjonowanie państwa jako całości. Niezależność sądów i niezawisłość sędziów nie są więc przywilejami osób zajmujących stanowiska sędziowskie. Stają się gwarancją realizacji praw podmiotowych obywateli.

W trosce o te wspólne fundamentalne zasady wymiaru sprawiedliwości CCBE wzywa do zapewnienia niezależności sądów i poszanowania niezawisłości sędziowskiej oraz do powstrzymania się od wprowadzenia planowanych zmian odnoszących się do ustroju i zasad funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości jako naruszających te reguły i podważających zasadę zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa”.

Z poważaniem,
Ruthven GEMMELL
Prezydent CCBE